ORAS
Debesuota,
dieną 30°, naktį 20.
Saulė teka 7:11, leidžiasi 4:21.

THIS ISSUE CONSISTS OF TWO PARTS

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1 - 6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LIV — Chicago, Ill. — Šeštadienis, Gruodžio-December 16 d., 1967 m. — Kaina 10c — 294

Ališauskas, K. 11 2 68
7312 S. Washtenaw Ave.
CHICAGO, ILL., 60629

SVARBUS JAV BIOCHEMIKŲ LAIMĖJIMAS

SOVIETŲ DELEGATAS AIŠKINA APIE AGRESIJĄ JUNGTINĖSE TAUTOSE

"'Antiagresinių" Sovietų Sąjungos šūkavimų veidmainingumas tapo dar kartą viešai apnuogintas pačiame Jungtinių Tautų Visuotiniame Susirinkime, šį kartą — įsakmiu parodymu į Sovietų Sąjungos pasielgimą su Baltijos valstybėmis. Tai atsitiko lapkričio 28 dieną, ir tai padarė Jungtinių Valstybių ambasadorius Arturas J. Goldbergas. Jis prabilo apie tai — anot jo paties pareiškimo — Sovietų užsienių reikalų ministro Kuznecovo išprovokuotas.

,— Leiskit man priminti keletą faktų apie Sovietų Sąjungą, — tarė A. J. Goldbergas: — Maždaug ištisą kartos amžių, anot p. Kuznecovo, Sovietų Sąjunga gal ir buvo uoliausia agresijos apibrėžimą siūlytoja. Iš tiesų, net seniau kaip siekia kartos amžius Sovietų Sąjunga jau buvo pateikusi formalų agresijos apibrėžimą tarptautiniame forume, Tautų Sąjungoj. Paskui, 1950 metais, ji pateikė panašų pasiūlymą (Jungtinių Tautų) Visuotiniame Susirinkime. Nurodė kelias rūšis veiksmų, laikytinų agresija. Suskaičiavo penkiolika agresijos pasiteisinimų, laikytinų negaliojančiais. Neseniai ji vėl pasirodė su dar viena versija, išskaičiuodama šešiolika būdingų agresijos vykdymo priemonių ir suskirstydama jas į penkias skirtingas rūšis.

— Dabar pasižiūrėkim, kaip ši didžioji aiškintoja kas tai yra agresija pati elgėsi tos pačios kartos amžiaus būvyje, matuodami tą elgesį jos pačios Jungtinėms Tautoms siūlomais apibrėžimais.

1933 metais Sovietų Sąjunga įrašė savo siūlytą agresijos apibrėžimą į nepuolimo sutartį su Estija, Lietuva ir Latvija. O po septynerių metų tos valstybės tapo jėga okupuotos ir inkorporuotos į Covietų Sąjungą.

◆

Ambasadorius Goldbergas toliau paminėjo eilę kitų Sovietų Sąjungos pasielgimą, kurie, pagal jos pačios teikiamus agresijos apibrėžimus, yra aiškūs agresijos veiksmai.

— Tai kas belieka iš apibrėžimų? — tęsė Amerikos ambasadorius: — Sovietų Sąjunga, ta didžioji apibrėžėja, atrodo kalbanti, lyg tasai Kuprius Neužauga Alisai Stebuklų Šalyj: "Kai aš turiu žodį, tai jis reiškia tiek, kiek aš noriu, — nei mažiau, nei daugiau. Svarbu, kas pasirodys stipresnis, štai ir viskas"...

— Pone Pirmininke, — griežtai pareiškė ambasadorius Goldbergas: — Ne tai svarbu, kas pasirodys stipresnis. Jungtinių Tautų Organizacija yra pagrįsta visų valstybių suverenine lygybe, stiprių ir silpnų, didelių ir mažų. Ji skirta užtikrinti mažoms bei silpnoms valstybėms galimybę saugiai gyvuoti šalia savo stipresnių kaimynių.

— Jei agresijos apibrėžimas turi tarnauti šiais pagrindinei sampratai, tai turi būti toks, kad mums visiems reikštų tą patį, nepaisant nei ideologijos, nei galybės, nei politinių interesų. Nes visų mūsų svarbiausias tikslas yra, bent turėtų būti, taika. Kartoju, Jungtinės Valstybės yra prieš agresiją, betkokią, betkur, betkada. (E)

◆ **Saigone komunistai nušovė neseniai išrinkto parlamento narį. Prieš kiek laiko komunistai išžudė jo šeimą, nužudydami aštuonis vaikus ir devintą pagrobdami.**

Neatsako į klausimą

Baltijos valstybių depozitų D. Britanijoj klausimo praktinis sprendimas vykdomas neviešai. Tą liudija vyriausybės atstovo atsakymas vienam parlamento nariui (sir T. Beamish) į paklausimą, — kokiu pagrindu sutikta atsisakyti nuo britų pretenzijų Sovietų Sąjungai dėl jos 1940 metais Estijoj, Latvijoj ir Lietuvoj konfiskuoto jų turto, kai tuo tarpu Baltijos valstybių priklausiniai Jungtinėj Karalijoj konfiskuojami ir naudojami atlyginti britams Sovietų Sąjungos kreditoriams. Dar buvo klausta, kokia tų abiejų šalių pretenzijų apimtis, įskaitant palūkanas.

Vyriausybės atstovas (Goronmy Roberts) atsakė raštu (Hansard, lapkr. 20, 1967, Vol. 754, c. 224):

"Jos Didenybės vyriausybės susitarimo pagrindas dėl vasario 13 dienos bendrame pareiškime nurodytojo atsiskaitymo buvo susirūpinimas interesais Jungtinės Karalijos ieškovų, kurie daug metų laukia, ir kurių vardu vyriausybės viena po kitos derėjosi jau nuo 1959 metų.

Kaip mano gerb. kolega parlamentinis pasekretoris jau vasario 27 d. (Vol. 742, c. 16-17) yra pareiškęs gerb. atstovui iš South Angus (p. Bruce-Gardyne), tų betkurios šalies ar kurios paskiros rūšies pretenzijų dydžio atskleidimas šiuo metu būtų klaidinantis". (E)

Viet Congo pažadai Jungtinėse Tautose

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų nariams buvo išdalintas ilgas dokumentas, kurį paruošė Pietų Vietnamo komunistų organizacija — Tautinis Išlaisvinimo Frontas. Dokumente, kurį JT gavo per Rumunijos delegaciją, nurodoma, kokias sąlygas Viet Congas stato Vietnamo ateičiai.

Programoje daug komunistinės propagandos. Viet Congas žada visiems vietnamiečiams laisvę ir amnestiją politiniams priešams. Komunistai sutinka sudaryti koalicinę vyriausybę, žada visoms religijoms laisvę, žada darbą, švietimą, tautinę kultūrą. Dokumente sakoma, kad ateityje bus daromos pastangos susijungti su Šiaurine Vietnamo dalimi, įsteigiant vieną valstybę.

Dokumentas mažai skiriasi nuo ankstyvesnių gražių komunistų pažadų.

Tik praktika rodo, kad jie valdžią pasigrobę, savo pažadų niekad nesilaiko.

◆ **Čikagos pašto direktorius įspėjo, kad visus Kalėdų sveikinimų laiškus reikia išsiųsti iki pirmadienio, nes kitaip jie nepasieks adresatų iki Naujų Metų.**

Pietų Vietnamo prezidentas Thieu ir viceprezidentas Ky paskelbė karo paliaubas Kalėdų, Naujų Metų ir vietnamiečių naujų metų proga. Viso paliaubų numatoma keturios dienos. Komunistai siūlė pertraukti karo veiksmus 13 dienų.

GRAIKŲ VALDŽIA BANDO ĮKALBĖTI KARALIŲ SUGRĮŽTI NAMO Į ATĖNUS

ATĖNAI. — Graikijos karinės valdžios premjeras ir gynybos ministeris pulk. George Papadopoulos sukvietė spaudos konferenciją ir paaiškino, kaip buvo įveiktas karaliaus vedamas sąmokslas prieš valdžią. Jis pasigyrė, kad karinė valdžia dabar stovi dar stipresnėje padėtyje, negu anksčiau. Premjeras papasakojo, kad karalius Konstantinas laišku pranešė kariuomenės štabo viršininkui generolui Anghelis, kad jis — karalius perima vadovauti karo jėgoms ir perima vyriausybės funkcijas. Sužinojusi apie tai karinė valdžia sušaukė posėdį ir nutarė nepasiduoti.

Iš Romos, kur dar gyvena pabėgęs Graikijos karalius, pranešama, kad jis susisiekė telefonu su vyriausybe Atėnuose. Užsienio reikalų ministeris Pipinelis irgi atvažiavo į Romą. Nežinia ką vyriausybė siūlo karaliui Konstantinui, tačiau galvojama, kad jam siūloma sugrįžti į Atėnus. Vyriausybei būtų daug patogiau ne tik savo gyventojų tarpe, bet ypatingai užsieniuose, jei pabėgęs karalius sugrįžtų ir paremtų vyriausybę savo dalyvavimu valdžioje.

Kviečia į Daniją

Karalius Konstantinas tebegyvena graikų ambasadoje Romoje. Jo šeima apsistojo princo Henry iš Hesses viloje. Princas yra tolimas karaliaus Konstantino giminaitis. Karaliaus žmona kelis kartus telefonu kalbėjosi su savo tėvais Danijos karaliais. Spėjama, kad jei karalius Konstantinas nebegrįš į Graikiją, tai jis važiuos į Daniją pas savo nošvius.

Graikijos įvykių komentatoriai visaip aiškina nepavykusį perversmo bandymą. Vieni sako, kad karalius pasiskubino su perversmu, nepakankamai jam pasiruošė, o kiti tvirtina, kad jis pavėlavo, nes karinė valdžia spėjo išmesti iš įtakingų vietų daug karaliaus šalininkų, spėjo pakeisti vadus kariniuose daliniuose, kurie sukilimo metu nepaklausė karaliaus, bet karinės valdžios.

Komunizmo priešas

Sukilimas išvedė į paviršių svarbiausią karinės chuntos asmenį — pulkininką Papadopoulos. Jis valdžioje visą laiką buvo svarbiausias asmuo, tačiau viešumoje nesirodė ir ėjo ministerio prie premjero pareigas. Dabar jis pats pasidarė premjeru ir gynybos ministeriu. Graikijoje jį vadina "Nasseriu". Jis yra nedidelio ūgio, stambus vyras, nešioja ūsus. Be karo mokyklos ir specialių ginklų mokyklos yra jis baigęs technikos fakultetą Atėnų universitete ir jūrų laivyno akademiją. Jis yra didelis komunistų priešas. Dar 1957 metais jis sudarė karininkų grupę ir su ja planavo kaip paimti valdžią, jei Graikijai grės komunizmo pavojus. Jo grupėje buvo 15 karininkų, daugiausia pulkininko laipsnio. Šių metų balandžio mėnesį grupė nusprendė, kad komunizmas ir anarchija jau gresia Graikijai ir paėmė valdžią į savo rankas.

Kongrese siūloma bausti Carmichaelį

WASHINGTONAS. — Amerikos kongrese pasigirdo balsų, reikalaujančių kaip nors nubausti negrą Stokely Carmichaelį už jo veiklą. Jis šią savaitę sugrįžo iš užsienio, kur važinėjo penkis mėnesius. Carmichaelis buvo Kuboje, Šiaurės Vietname, Britanijoje, Ginėjoje ir kitose šalyse. Visur jis kalbėjo prieš Ameriką. Prieš sugrįždamas į Ameriką jis Švedijoje pareiškė: Dabar aš grįžtu į pragarą — į Jungtines Amerikos Valstybes.

Prancūzijoje Carmichaelio nenorėjo įsileisti, tačiau įsikišus pačiam prezidentui de Gaulle'iui jam buvo duota viza. Kalbėdamas komunistų suruoštame teroristo Che Guevaros garbei mitinge, Carmichaelis pareiškė, kad Amerikos negrai nenorį taikos Vietname. Jie norį, kad Vietnamo liaudis Ameriką sumuštų.

Kalbėdamas Londone Carmichaelis žadėjo perimti Amerikos valdymą. Jei baltiesiems negrų valdžia nepatiks, tai jie bus išnaikinti. Konakry mieste, Ginėjoje jis kalbėjo, kad Amerikos negrai laimės savo teises, nors jiems tektų visą kraštą sudeginti iki pamatų.

Valstybės departamentas atėmė iš Carmichaelio jo pasą, tačiau jokių kitų sankcijų už jo kalbas prieš Ameriką, už jo grasinimus ir pataikavimą Amerikos priešams, nepritaikė.

◆ **Prezidentas Johnsonas vakar pasirašė mėsos inspekcijos įstatymą.**

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆

◆ **Valstybės departamentas pritarė Saigono vyriausybės paskelbtoms karo paliauboms Kalėdų ir Naujų Metų proga. Amerika sustabdys tom dienom visus oro puolimus.**

◆ **Atstovų Rūmai patvirtino užsienio paramos įstatymą, kurį buvo atmetę anksčiau. Atstovai skuba užbaigti visus įstatymų projektus prieš Kalėdų atostogas.**

◆ **Alžiro prezidentas paskelbė nugalėjęs kelių karininkų suruoštą sukilimą. Jis perėmė vadovauti visai kariuomenei. Visi Alžiro aerodromai vakar buvo uždaryti.**

◆ **Suomija nedavė vizos keturiems amerikiečiams dezertyrams, kurie iš Rusijos nori važiuoti į Švediją. Suomija duos tik tranzito vizą, kai dezertyrai įrodys, kad Švedija juos priims.**

◆ **Iš Graikijos į Turkiją atbėgo generolas Zallahoris ir pasiprašė politinio prieglobsčio. Manoma, kad jis dalyvavo nepavykusiame sukilime prieš karinę diktatūrą.**

◆ **Amerikos lėktuvas buvo numuštas Šiaurės Vietname. Sunaikintas ir vienas komunistų lėktuvas. Amerika neteko Š. Vietname 761 lėktuvo.**

◆ **Amerikos lėktuvas numetė per klaidą bombą ant Pietų Vietnamo kaimo. Trys civiliai užmušti ir keliolika sužeistų.**

Unijos vadas bara senat. Fulbrightą

BAL HARBOUR. — Amerikos darbo unijų federacijos kongresas Floridoje stipriai parėmė Amerikos vyriausybės vedamą politiką ir karą Pietų Vietname. Federacijos prezidentas Meany pareiškė, kad Amerikos darbininkai nėra nei vanagai nei balandžiai, tačiau jie nėra ir "chicken", kas anglų kalboje reiškia bailiai.

Vienas svarbiausių unijų vadų — jūreivių unijos pirmininkas Paul Hall kritikavo senatorių Fulbrightą, kuris yra žinomas vyriausybės kritikas dėl Vietnamo politikos. — Jei Arkansas senatorius Fulbrightas padarytų tik 10% to, ką jis pasakė ar padarė Viet Congui, savo valstijos negrams, tai ne tik Arkansas būtų geresnė valstija, bet ir Amerika būtų geresnė šalis, — pareiškė Hall.

New Yorko senatorius kongrese Robertas Kennedy pareiškė remsiąs ateinančiuose rinkimuose prezidentą Johnsoną. Daug kas galvoja, kad ateityje jis pats bandys gauti demokratų partijos nominaciją į prezidentus.

DU AMERIKOS CHEMIKAI STANFORDE PAGAMINO GYVĄ, SINTETINĮ VIRUSĄ

STANFORDAS. — Du amerikiečiai gydytojai — biochemikai dr. Arthur Kornberg ir dr. Mehran Goulian — pirmasis iš Stanfordo universiteto, antrasis iš Čikagos paskelbė pasauliui apie žymų šuolį į gyvybės sukūrimą sintetiniu būdu. Jiems laboratorijoje pavyko pagaminti sintetinį virusą, kuriame yra ir DNA — pagrindinė visokios gyvybės medžiaga (deoxyribonucleic acid). Negana to, kad dirbtinas virusas buvo gyvas, jis pradėjo daugintis ir pats kurti naujas cėles.

Pirmas mokslininkas, suradęs DNA ir aprašęs jo veiklą žmogaus kūne buvo Kalifornijos Technologijos profesorius G. Beadle, kuris dabar vadovauja Čikagos universitetui. Jis už savo biocheminius tyrimus gavo 1958 metų Nobelio premiją. Nuo jo nedaug atsiliko ir prof. Kornbergas, pagaminęs sintetinį DNA. Jis Nobelio premiją gavo 1959 metais. Tačiau tik dabar Kornbergui pavyko pagaminti tokią celę, kuri gyventų ir daugintųsi.

Šis naujas atradimas yra žingsnis į "dirbtinės gyvybės" paslaptis. Kartu sugebėjimas sukurti atskiras gyvas sintetines cėles gali nemažai prisidėti prie medicinos pažangos. Toms cėlėms galima įdiegti tam tikras savybes, kurios galėtų veikti žmonių genusus, paveldėjimo charakteristikas, jų išsivystymo laipsnį. Jei vėžys yra sukeliamas virusų, tai gali tekti mokslininkams sukurti kitos formos virusus, kurie naikintų vėžio sukėlėją.

Komentatoriai pradėjo spėlioti, kiek toli žmogus yra dar nuo dirbtinos gyvybės ir dirbtino žmogaus pagaminimo. Šitoks atradimas, kaip dabar Kornbergo pagaminta viruso cėlė, sukelia spėliojimų, kad ateityje koks nors diktatorius galės laboratorijoje gaminti sau tinkamus kareivius — sveikus, stiprius, patvarius ir klausančius diktatoriaus įsakymų.

Atstovų Rūmai 'baudžia' prezidentą

WASHINGTONAS. — Nors Senato ir Atstovų Rūmų konferencija priėmė užsienio paramos lėšų įstatymą, gerokai mažesnį už prezidento prašomą, tačiau Atstovų Rūmai dar kartą pareikalavo sumą sumažinti ir atėmė konferencijos priimtą kompromisą. Atstovų rūmų respublikonai, susiblokavę su pietinių valstijų demokratais reikalauja, kad iš 2.3 bilijonų dolerių paskirtų lėšų būtų nubraukta dar 20 milijonų.

Stebėtojai aiškina šį atstovų elgesį noru sukompromituoti prezidentą Johnsoną, kuris neseniai savo kalboje puolė Atstovų Rūmų respublikonus už jo projektą nerėmimą. Užsienio paramos įstatymas buvo atmestas 196 balsais prieš 185. Manoma, kad prieš atostogas Atstovų Rūmai dar kartą balsuos ir priims konferencijos siūlomą sumą.

Jordano nuolaidos

KAIRAS. — Jungtinių Tautų paskirtas tarpininkas tarp žydų ir arabų Gunnar Jarring iš Lebano pirmiausiai vyksta į Jordaną patirti, kokių nuolaidų Jordanas pasiryžę padaryti derybose su Izraeliu.

Iš Amano pranešama, kad Jordanas pasiryžęs sutikti su vakarinio Jordano upės kranto demilitarizavimu, jei Izraelis sugrąžintų tą krantą Jordanui. Jordanas taip pat pasiryžęs derėtis su Izraeliu dėl kai kurių abipusių sienos pataisymų. Manoma, kad karalius Husseinas sutiktų ir su Jeruzalės arabų dalies palikimu Izraeliui, jei šis sutiktų pasidalinti šventųjų vietų nešamu pelnu su Jordanu. Jam turėtų būti pavestos musulmonų šventyklos Jeruzalėje. Arabai iš Jordano turėtų gauti teisę nevaržomai lankytis buvusioje arabų Jeruzalės dalyje.

Kas šeimininkas?

United Press International (žinių agentūra) gruodžio 1 d. pranešė iš Maskvos, kad Sovietų Sąjunga sudarė sutartį su Suomija, pagal kurią suomiai įrengs kelta per Suomijos įlanką tarp Helsinkio ir Talino ir padės pastatyti Taline naują viešbutį. Sovietų Sąjunga ir Suomija sutarusios į tą dalyką investuoti daug milijonų dolerių.

Būdinga, kad dėl viešbučio statymo Estijos sostinėj su suomiais susitarė ne estai, o Maskvos valdžia. Tai liudija, kas vadinamose "suverenėse respublikose" veikia, kaip šeimininkas. (E)

LOS ANGELES. — Pietinėje Kalifornijoje pasirodė sniegas. Prisnigo ne tik aukštumose, bet ir San Diego aerodrome.

Ben Guriono partija nutarė sugrįžti

JERUZALĖ. — Izraelio Rafi partijos suvažiavime, kuriame dalyvauja 1,169 delegatai, įvyko netikėtas dalykas. Partija nutarė sugrįžti atgal į Mapai partiją kuriai vadovauja premjeras Eshkol. Rafi partiją prieš keli metus įsteigė buvęs premjeras Ben Gurionas, susipykęs su Eshkoliu.

Suvažiavime Ben Gurionas karštai įrodinėjo delegatams kad susijungti su Mapai neįmanoma kol jai vadovauja Eshkolis. Jis pareiškė, kad jis į tokią sujungtą partiją nestos ir pasitraukęs iš politinio gyvenimo. Nežiūrint jo įrodinėjimų, delegatai nubalsavo susijungti su Mapai. Balsavime dalyvavo 901 delegatai, iš jų 523 pasisakė už susijungimą, 364 — pasisakė prieš ir 17 susilaikė.

Prieš kelis mėnesius kita stipri centro partija Ahdut Haavoda, kuriai vadovauja darbo ministeris Yigal Ahdut, irgi nutarė susilieti su Mapai ir įsteigti Jungtinę Darbo Partiją. Jei prisidės ir Rafi, kurios svarbių vadų yra gynybos ministeris Dayanas, tai jungtinė partija turės parlamente 59 iš 120 vietas ir svarbius ministerius vyriausybėje — premjerą, darbo ir gynybos, neskaitant kitų Mapai partijos ministerių.

ST. JUŠKĖNAS

KARALIUS MINDAUGAS IR MARAS

Norėčiau pasisakyti dėl kantatos ir operos, nors gal ir nevykusiai ir nepilnai.

Apie muziką, gera ji, ar bloga — ir artistai - solistai gerai ar pakenčiamai dainavo, nerašysiu. Apie tai neturiu reikiamo supratimo.

Čia norėčiau su skaitytojais pasidalinti tik įspūdžiais kaip eilinis dalyvis. Salėje berods visos vietos užimtos. Su mažu pasivėlavimu atsidaro scena. Scenoje tamsu. Vaizduojamas muziejus. Ant dviejų paaukštinimų stovi po kelias mergaites. Ant vieno — vyrai. Ant kitų po du ar vieną asmenį. Įėjus į muziejų turistų vadovė (Regina Stravinskaitė) stuktelėja į kažkokį apskritą daiktą, užsidegė elektros lemputė. Užgavus kabančių kanklių stygas, prašvinta visa scena. Vadovė kažką aiškina. Iš toliau sunku žodžiai suprasti. Kalba ir pasakotojas apie Mindaugą valdovą, tėvus kalbėjusius rožančių ir kitką. Grupelė paauglių vaikų karts nuo karto perbėga per muziejų. Dainuoja solistai, dainuoja choras. Sučirškia keletas smuikų ir scena užsidaro. Žmonės plojo, bet atrodo tik iš mandagumo.

Po trumpos pertraukos ir vėl scena atsidaro. Tamsu. Scenos kairėje pusėje stovi kubilas, ne kubilas kažkoks apskritas daiktas. Ant šio apskrito kubilo mažas stiklinis apskritas daiktas. Iš kubilo balsiai aiškia tarsena, ištariant kiekviename žodyje, kiekvieną skiemenį ir net raidę. Leonas Barauskas pasakotojas pradeda aiškinti apie marą. Šale kubilo guli storą kuoką apkabinęs Kerdžius Blinda (Algimantas Grigas). Gilumoje languota scena. Girdisi kalbant lietuviškai, latviškai, prūsiškai "Tėve mūsų".

Gilumoje scena keičiasi į gyvates panašiais piešiniais. Į sceną įbėga keistais rūbais apsirengusios, su degančiais fakelais rankose raganos, šmėklos ar kitokios baidyklės. Tamsoje apšviesdamos fakelais siaučia, laksto po sceną. Pasišalina. Tyla. Bumbterėja būgnas, virktelėja keletas smuikų. Dar kažkoks muzikinis instrumentas sudrumsčia ramybę. Ir štai į sceną įnešamas šešių vyrų ant rankų virš gaivų iškeltas gyvas jaunas vaikinas. Pastatomas ant stalo su iškeltomis prie križiavonės rankomis. Iki juosmens nuogas. Su suplyšusiomis kelnėmis. Paskui ateina ir kunigas su gražia barzdele, vienuoliškais rūbais apsirengęs (Stasys Baras). Įžygiuoja ir minia žmonių. Įvairiausiais, keisčiausiais rūbais apsirengę. Kunigas dainuoja, meldžiasi ir sukrinta "negyvas" po vaikino kojomis. Minia vaitoja, verkia, šaukiasi pagalbos ar ko panašaus. Minios tarpe atsiranda mirtis (Aldona Stempužienė) dainuoja, ranka mostelėja į vieną pusę, į kitą pusę. Minia sukrinta negyva. Gilumoje scena keičiasi. Panašu į baisią Sibiro pūgą. Dideli griaučiai ar kas panašaus praslenka. Žaibuoja raudonai, turbūt žaibai. Kažkaip nejauku. Pasakotojas balsiai rėkia: — Buchenwald, Sibiras, Vorkuta, Hirošima ir dar kažką. Minia negyva. Tik viena grakšti mergaitė (Birutė Vaitekūnaitė) nepasiduoda mirčiai. Laksto po sceną iš vieno kampo į kitą. O mirtis jos ir nepagauna... Ir vėl klaiki tyla. Bumbterėja būgnas, sucypia smuikas, pasigirsta arfos stygų užgavimas, cimbolų garsas nuaidi salėje. Ir staiga užpakalyje balkone pasigirsta mergaitės riktelėjimas. Kitame balkono kampe vaikinas muše būgną, kaužė lėkštėmis ir kažką rėkavo. Muzikontai visais instrumentais pradėjo garsiai groti, skambinti, bugnyti. Kėlėsi iš mirusių kerdžius Blinda, kunigas ir visa minia. Pradėjo dainuoti ir rėkauti kažką nesuprantamą. Pasirodo, jie rėkė ir dainavo atbuline lietuvių kalba. Kažkur girdėjosi rėkaujant: dingo, bingo, lingo ir panašiai. Pabaigai į sceną įvažiuoja du motociklistai su degančiomis motociklų lempomis. Scena užsidaro. Publika ploja. Publika ūžia. Publika bis ir valio ilgai, ilgai rėkia.

Pasirodžius solistams ir Dariui Lapinskui minia — žmonės dar labiau plojo ir valio rėkė. Ištiesų pirmą kartą teko girdėti ir matyti tokį žmonių pasitenkinimą. Taigi, trumpai tariant, opera Maras buvo gražu ir labai gražu matyti ir girdėti.

Tai tik eilinio dalyvio įspūdžiai, o apie kitas smulkmenas, tegul tos srities specialistai rašo.

BALFO AUKŲ RINKĖJŲ PAGERBIMAS

Gruodžio 16 d. "Gintaro" salėje Marquette Parke buvo suruoštas Balfo aukų rinkėjų pagerbimas — vakarienė. Pagerbimą suorganizavo Balfo Chicagos apygardos valdyba su Inž.J. Stankaus ir J. Janušaičio — Mažeikos "Paramos" lėšomis.

Aukų rinkėjus, kurių susirinko apie 150 asmenų, sveikino pirm. A. Gintneris ir Balfo centro gen. sekretorius Albinas Dzirvonas. Pastarasis pasakė, kad Balfo centras gaunąs daug laiškų iš Lietuvos ir Sibiro. Ištremtieji prašo nestatyti jiems paminklų, palikti tai ateities kartoms. Dabar jie prašo: "Duokit duonos kasdieninės!"

Brighton Parko vaistininkas poetas P. Jonaitis irgi sveikino aukų rinkėjus ir ta proga kiekvieną apdovanojo savo eilėraščių rinkiniu.

Vakarienės rengėjų vardu kalbėjo žurn. J. Janušaitis, pažymėdamas, kad be rinkėjų nebūtų lėšų šelpti vargstančiųjų.

Iš Rozelando Balfo skyriaus kalbėjo V. Žilinskas ir K. Bružas. Pristatė Balfo mamytę — p-nią Pauliną Gudžiūnienę, kuri dirba Balfui jau 23 metus. Jie surinkę $828 aukų, vad. daugiau negu pernai. Iš Bridgeporto Balfo skyriaus kalbėjo A. Čepulis, vienas surinkęs $400.

Iš Cicero Balfo skyriaus rinkėja sakė, kad surinksią tiek pat, kiek ir pernai nes lietuviai noriai aukoja. Niekas neatsisakąs, kad ir nedidelę auką — visgi duodą pagal išgalę.

Brighton Parko Balfo skyriaus pirm. F. Sereičikas pranešė, kad jau surinkta $1,500 ir tikisi dar surinkti $700.

Gage Parko Balfo skyr. pirm. P. Šilas dėl ligos išvykęs į Floridą. Jo pareigas perėmusi Vida Baleišytė, pranešė, kad aukotojai nuoširdūs ir ji tikisi, kad su visų rinkėpjų pagalba surinksią aukų kaip ir praeitais metais.

Marquette Parko Balfo skyriaus pirm. K. Repšys gyrėsi, kad jie turį 18 seniūnijų ir daugybę rinkėjų. Jie surenka aukų beveik pusę tiek, kiek visa Chicaga. Jau dabar surinkę $5,000. Tikisi, kad dar surinksią $2,000.

Iš West Pullmano kalbėjo ponia Sicila, kuri pati paaukojo šalpai $100. Iš Town of Lake p-nas Litvinas pranešė, kad aukų rinkimas einąs tvarkingai. Iš 18 kolonijos Vladas Navickas pranešė, kad jau surinkęs $300 aukų. Iš West Side kolonijos kalbėjo p-nia Orvidienė, skųsdamasi, kad aukų rinkimas einąs gana sunkiai, nes reikia pereiti 23 blokus, kol surenkanti $8.

Pagerbta seniausia rinkėja — p-nia Skrinskienė, 81 m. amžiaus. J. Stonkus, atvežęs savo žmoną į pagerbtuves, pasakė, kad Balfas turįs progresuoti aukų rinkime. Auką turi duoti kiekvienas, nes tai ne malonės reikalas, bet kiekvieno lietuvio prievolė šelpti į vargą patekusį lietuvį. P. Mackevičius vienas surinkęs $700 aukų. F. Valaitis — $100. Naujas seniūnas Adomas Didžbalis jau surinkęs $500.

Dar kalbėjo Tijūnas, Diminskas, Ig. Petrauskas ir kt. Džiaugėsi, kad Balfo vadovybė su inž. J. Stankum, J. Janušaičiu bei J. Mažeika juos įvertino puikia vakariene. Rinkliavoj dalyvavo nemažai buv. paštininkų, ūkininkų, ramovėnų, skautų, moterų s-gos, Liet. Dukterų d-jos narės, pensininkai be lituan. mok. mokytojai — pulk. Rapšys, mokyt. Krikščiūnienė, p-lė E. Vilimaitė ir kt.

Dr. Rimvydas Sidrys, Balfo direktorius, kasmet šalpai skiria didžiausią dėmesį, aukodamas po $500. Daktaras su šeima gyvena Streator, Ill. Jam priklauso ypatinga pagarba.

Pr. Šul.

◆ **Santaros-Šviesos Federacija** maloniai kviečia jus atsilankyti į mūsų tradicinį 1968 Naujųjų Metų Sutikimą, gruodžio 31 dieną, Mar Lac House, 104 S. Marion Street, Oak Park, Ill. (3 blokai į šiaurę nuo Madison ir vienas į rytus nuo Harlem). Pietūs su šampanu gražioj salėje, grojant nuotaikingai muzikai. Nemokamas mašinų pastatymas prie salės. Pradžia 8 valandą vakaro. Staliukai 10 žmonių. Užsakomi telefonais HE 4-8836 ir 434-6325.

Santara-Šviesa (Pr).

◆ **Inž. Liūdas Mikšys** parašė ir išleido milžinišką knygą "**Iš istorijos ūkanų ateina Lietuva**". 700 psl., kieti viršeliai. Pridedamas Hammond išleistas istorinis tautų kilnojimosi žemėlapis. Lietuviški vardai Azijoje, Graikijoje, Dunojaus paupyje, jų šaknys, palyginimai. Kalbama apie lietuvių tautos praeitį nuo Homero laikų iki Viduramžių. Labai plačiai aptartas lietuvių tarmių klausimas ir dvibalsių pasikeitimai. Kalbininkams ir istorikams privaloma studija. Gera dovana besimokančiam jaunimui. Kaina $15.00. Pasiuntus tokiai sumai čekį arba Money Orderį **Naujienoms, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608**, Mikšio knyga tuojau bus pasiųsta. (Pr).

SKAITYK "NAUJIENAS" - JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

◆ **Linksmų Kalėdų ir kt. Liet. plokštelės, sveikinimo kortelės,** AM FM SW. Radijo nešiojami ir staliniai, Grunding, spalvotos TV Motorola ir Zenith, įvairaus dydžio, dovanos. Ką tik reik, tai pas Balį Brazdžionį užeik 2646 W. 71 Street. Tel.: PR 8-5374. **Krautuvė atdara nuo 9 iki 2 v. popiet. sekmad.** (sk.)

SIUVIMO MAŠINOS — Bernina - Necchi - Elna - Pfaff - Viking - White - Kenmore (šveicariškos, vokiškos, itališkos, japoniškos, Singer ir kitos). Taisome, parduodame ir nuomojame. Darbas greitas ir sąžiningas. Turime dalis. Aptarnaujame Chicagoje ir priemiesčiuose.

Parduodame ir taisome siurblius.

B & B DISTRIBUTING CO., 4214 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632
Telef. 927-0044; 927-0045. Vedėjas ARVYDAS M. DIKINIS.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department or Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5 - 2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5 - 2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. CA 5 - 1864
DIDEDLIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITĖS į mūsų vienintėlę Čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą.
Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

METROPOLIS — RESTORANAS
6538 So. Western Ave., Chicago. — Tel. 476-9009
Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, šnicelis ir kt., didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškoj jaukioj nuotaikoj galėsite praleisti laiką, skaniai pavalgyti ir atsigaivinti
Atdaras kasdien nuo 3 val. p. pietų iki vėlumos. Šeštad. ir sekmad. nuo 12 v. d. iki vėlumos. Pirmadienį uždaryta. Visi prašomi atsilankyti.
Savininkai PETRAS IR ANTANINA KAUŠAI

Ar kas nors yra jums skolingas pinigų?
Leiskite mums išreikalauti. Jeigu mes neišreikalausime, tai jums nieko nekainuos. Mes apmokėsime išlaidas.
FAIRWAY COLLECTION SERVICE
2935 WEST 71 ST. CHICAGO, ILL. 60629
TELEFONAS HE 4 - 2600

VALGYKLA NERINGA
Lietuviški ir amerikoniški valgiai.
Geras patarnavimas.
TERESĖ KARVELAITIENĖ - T. J. AGUIAR, Savininkė
Atidaroma 6:30 val. ryto. Sekmadieniais 8:00 val. ryto.
2632 W. 71st St. Tel. 778-9359

UNion 6-9206
Baltic Hotel
7441 HARDING AVENUE
MIAMI BEACH, 41, FLORIDA
BLOKAS NUO PAJŪRIO
Sophie ir Bernice Welicka

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU
APIE SAVO NAMO INSULACIJOS PROBLEMAS

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.
Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.
CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET — TEL.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokai — Naujausi kraustymo įrankiai
Ilgų metų patyrimas — Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Walbrook 5-9209

Twice is not enough

4.75% compounded quarterly is 4.83%

...that is why Standard Federal savers receive earnings four times a year on Passbook Savings. At the end of every 3-month period—March 31, June 30, September 30, and December 31—dividends are added to your savings at Standard. And, they are compounded each time for additional earnings. At Standard Federal you not only get the highest earnings allowed by law; you also get quarterly compounding on your savings. Funds in by the 10th of the month, earn from the first.

5¼% ON SAVINGS CERTIFICATES
Through our Savings Certificates we offer higher than average earnings to savers. These earn 5¼% per annum, and require a minimum deposit of $10,000, and can be obtained in higher amounts in multiples of $1.000

FOUNDED IN 1909

ASSETS OVER $123,000,000

STRONGER IN RESERVES—SAFER FOR SAVERS

STANDARD FEDERAL SAVINGS
4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone VI 7-1141

HOURS: Mon., Thurs. — 9 to 8. Tues., Fri. — 9 to 4, Sat. — 9 to 12 Noon. Wed. — Closed.

SVETIMI VARDAI, BET SAVI NAMAI

Lietuviai paežerėmis migruoja toliau į šiaurę

IV

Buvęs lietuvių labai geras prietelius sen. Paul Douglas pasitraukė iš senatorių pačiu laiku, kitaip turėtų išgirsti karčių užmetimų iš mūsų pačių lietuvių, gyvenančių ar vasarvietes turinčių Indianos Kopkalniuose (Sandūnuose), kurių geriausią tarpą nuo Ogden Dunes iki Dune Acres sunaikino náujoji Gary — plieno pramonė, o likę paežerės tarpai, jų tarpe ligi šiol Palangos vardą įsigiję Beverly Krantai (Shores) paliko "nei pakarti, nei nuleisti". Čia dar prieš keletą metų būta gyviausio lietuvių rezorto, arba kaip jie patys sako "kurorto". Šiandien tylu, ramu, net pačiu vidurvasariu kaip per Indėnų vasarą... Migruojantieji vasarojantieji paukščiai vis labiau persikėlia šiaurėn, labiau į Michigano pusę, laukan iš Indianos!

Tokios migracijos pavyzdžiai yra Michiana, New Buffalo, Union Pier ir naujausiai Glenn, Mich. Ko toliausiai nuo Gary ir Indianos!

Beverley Shores, tai yra pirmojoje lietuvių kolonijoje Michigan paežerėse tvirčiausiai savo Likeside Villa bastijone laikosi Mildažiai. Palei Broadway, kur būdavo pagarsėjęs Kalvaitynas, ramu, tylu. Daugelio vadinta "Palanga" vis labiau įgauna New Buffalo veidą, tai yra ramių, taikių, sėslių, daugiausiai pensininkų gyvenamos sodybos, kurios kada nors turės išsibaigti, jei Beverly Shores neatsispirs įtraukiamos į nacionalinį parką, kuriam įsteigti buvo paaukotos žmonių apgyventos vietos, kadangi nei Save the Dunes Council, nei senatorius Douglas neįstengė nuo plienos kompanijų apginti geriausių, parkui labiausiai tinkamų Sandūnų.

Nors mūsoji karta ne savo noru yra paversta migruojanti karta ir jokiais kitais rusų okupacijos ir priepspaudos metais lietuvių tiek nepabėgo, kiek sovietų bolševikų antrajai okupacijai artėjant, tačiau lietuvio charakterio jokios sąlygos nepakeitė. Kur tik gavo įsikibti į žemės gabalą, ten laikosi įsikibę nebeatplėšiamai. Lietuviškų pavienių sodybų žinantieji parodo visu pakeliu važiuojant gilyn į Michigano valstybę, tačiau kaip bitės, kaip vynuogės, taip ir lietuviai mėgsta laikytis kekėmis. Tokia pati gyviausioji kekė šiandien yra Union Pier, Mich., kur nepaisant spaudimo iš vakarų pusės, lietuvių kasmet daugėja rytų pusėje. Rambynas pajuodavo, užtat toliau į rytus atsirado Sodyba, jauki graži nauja vasarvietė! Sako, toliau nuo kelio yra daug daugiau naujų naujakurių, bet užteks šį kartą suminėjus tris didžiuosius — Karaičius, Lengvinus ir Odinus. Iš jų labiausiai jaunatviško ūpo rodo pirmieji du, ar gal reiktų pasakyti trys, kadangi Lengvinas yra ne vienas, o du, ką dvi didelės iškabos pasako: J. Lengvin Villa ir P. Lengvin Resort. Tai yra dviejų brolių — Petro ir Jono beveik šalimais įsigytos nuosavybės. Kadangi Rezortas su Gintaru noroms nenoroms paties likimo yra suporuoti būti ir pasilikti gretimais, jų ir savireklama, negu bet kurios kitos lietuviškos vietos prie Michigano ežero. Ir vieni ir kiti šalimais rėkiančiomis iškabomis garsina visokiausius patogumus ir skanumus, ir vieni ir kiti ant pačių paplūdimio kopų pastatę naujus, lepiems (ir pasitūrintiems) vasarotojams apartmentėlius šeimoms ir bešeimiams, o kas įdomiausia, kad pirmą kartą teko pamatyti prie tų naujųjų namų ežero pusėn sieksninėmis raidėmis išrašytus užrašus Lengvinas ir šalimais gretimame sklipe Gintaras!

Iš žiemaujančių lietuviškų "paukščių" Union Piere likę bene tik vieni Lengvinai, bet ir tie jau sparnus kilnoja tuoj po Kalėdų skristi į Meksiką, Guatemalą, Honduras ir sveiki gyvi sugrįžti į St. Petersburgo, Fla., lietuvių klubą Vasario Šešioliktos iškilmėms.

Kai iš Chicagos "policijos" ištrūkęs gauni progos pabėgti iki Sandūnų, jau gerai, bet juo toliau nuo Gary, juo geriau, o Union Pier paežeriai su švariu sveiku oru ir amžinai gyvomis ir temperamentingomis bangomis atrodo toks rezortas, kad žiemą-vasarą iš čia nebesitrauktum, bet sakoma yra, kad kitapus tvoros žolė (atrodo) žalesnė. Tuomi tik ir galima išaiškinti, kokia giltinė neša toli svetimo ieškoti arti savą turint!

Kaip lietuviškai pavadinti Glenn, Mich.?

Dar tik kelintas mėnuo kaip mūsų spaudoje tas vardas pasigirdo, bet, pasirodo, apsukresnieji lietuviai jau gerą pradžią padarė. Tai yra vietovė, vadinama Glenn, Mich., dar apie 10 mylių toliau į šiaurę už South Haven arba apie 30 mylių už Benton Harbor arba apie 130 mylių nuo Chicagos, prie plento No. 31 pačioje Michigano paežerėje.

Kas čia buvo pirmasis lietuvis pionierius, reiktų jau dabar nustatyti, nes vėliau gali būti sunkiau. Pačiu pirmuoju lietuviu kolonistu Glenn, Mich. vietiniai vadina Joną Dainauską. Kiti pagal alfabetą seka: Edvardas Dambrauskas, P. Girčys, Vytautas Gužys, Jonas Janulaitis, Jonas Jomantas, P. Kreivėnas, Jonas Kromelis, Ervinas Prūsas ir Vytautas Zizas.

Zizas, kurio žmona tarnauja Universal Taupymo-Skolinimo bendrovėje, Chicagoje, ir yra Glenn miestelio nejudomo turto pardavimo atstovė, pats yra dailidė ir puikiai ten verčiasi namų remontais, o Kromelis su šeima vos praeitą pavasarį iš Chicagos ten nusikėlę, šiandien jau yra tikras Glenn miestelio burgermeisteris, kurio pavyzdinga šeima gali daugelį pamokyti, kaip pasirinkti gerą vietą ir puikiausiai joje įsikurti. Glenn miestelyje, prie pat 31 kelio įvažiavus dešinėje pusėje prie didžiulio klevo yra prikalta didoka lentelė, kurioje juoda baltame parašytas vienas vienintelis žodis "Kromelis". Jų didelis geltonai-raudonas gyvenamasis namas naujai perstatytas, su nauju garažu, mėsos rūkykla, grybų džiovykla, didžiuliu daržu ir keliolikos akrų skujuočio miško parku, kuriame per visą vasarą "pilna" grybų, o rudenį ir stirnų bei kitokių laukinių atsilanko! To negana, Kromelis prie keliuko į viešąsias maudykles turi puikų vasarnamį svečiams. Dar viena savybė, kad jie labai vaišingi, ką patyrėme nuvažiavę su Lengvinais ir Pučkoriais.

Iš kitų minėtinų, Jonas Janulaitis, iš Chicagos, ten pirkosi 34 akrų puikiausios žemės su namais ir pastatais pačiame paežeryje, o Zizas iki šiol laikė stambią vištų fermą. Tai kol kas viskas apie lietuvius pionierius Michigano paežeriais. Gamta ten labai graži, sausa ir sveika, kur ne tik iš Chicagos, bet ir iš Gary jokia dulkelė neatskrenda. Ežero krantai gana aukštoki, paplūdimiai švarūs, vanduo jokių pietinės Chicagos teršalų nesiekiamas, taip pat oras. Gamta labiausiai panaši į Lietuvos: apstu pušynėlių, eglių ir tokių lapuočių, kaip ąžuolai, klevai, liepos, beržai, uosiai ir t. p. O grybų! Čia visi apsukresnieji čikagiečiai suvažiuoja šilbaravykių bušelius prisirinkti.

Taip Michigano rytinį pakraštį begiriant, būtų galima pasiekti ir toliau už 10 mylių esantį Saugatuką, kur, rodos, būtų galima dar kitų lietuvių rasti. Bet kol kas užteks Glenno, kur Vytautas Zizas sakė, kad jo žmona, real estate, turi lietuviams pasirinkti apie 40 namų, sklypų ir farmelių.

J. Pr.

(Pabaiga)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Jūrų skautų Kučios

Lietuvių Jūrų Skautija Čikagoje kaip kasmet, taip ir šiemet ruošia šį sekmadienį bendras Kučias, į kurias yra kviečiami visos jūrų skautės, jūrų skautai, tėveliai, vadovai, budžiai ir prijaučiantieji, o taip pat Korp. Gintaras nariai.

Kučių vaišės įvyks Baleto Teatro salėje, 2515 W. 69 Str., gruodžio 17 d., 5 v. p. p. Vaišes ruošia Liet. Jūrų Skautijos Čikagos Tėvų Komitetas, o programą atlieka "Juodkrantės" ir "Baltijos Jūros" tuntų skautai ir skautės.

Jei tarnybos pareigos leis, į šias jūrų skautijos Kučias yra pasižadėjęs apsilankyti pasižymėjęs kovose lietuvis karininkas Robertas Aleksiūnas, kuris neseniai tapo pakeltas į majoro laipsnį ir kuris pažadėjo papasakoti apie savo pergyvenimus Vietname.

Jūrų skautės, skautai ir budžiai dalyvauja uniformose, o gintariečiai su spalvomis.

L. J. S. Inform. Skyrius

PREMIJUOTAS MELAS

Geriausio melagio metinis konkursas neseniai įvyko Belmont mieste Nevadoje. Melagių karalium buvo pripažintas tūlas Pop Plains pasakęs tokį trumputį melą:

"Mano kaime žuvys šį sezoną tiek blogai kibo, kad net didžiausi melagiai nė vienos nesumeškeriojo"...

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

4 3/4 % ON INVESTMENT ACCOUNTS

MOKĄME NUO 1966 METŲ SPALIO 1 DIENOS

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4 3/4 % ON INVESTMENTS
Units of $100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5 % ON BONUS SAVINGS
Units of $1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS • 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed

Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

Nuolatinė Siuvimo Mokykla

Jai vadovaus prityrusi mokytoja - instruktorė

IRENA BERNOTAVIČIENĖ

Išmokite naujo suprastinto siuvimo metodo tik per 10 pamokų. Pamokos dėstomos lietuvių ir anglų kalbomis. Registruokitės iš anksto, kad patektumėt į pirmesnį kursą, pas

B. AND B. SEWING SCHOOL VEDĖJĄ ARVYDĄ DIKINĮ,

TELEF. 927 — 0044 — 45.

free gifts

In addition to earning the highest dividend rate on your savings, you can receive, absolutely FREE, your choice of one of the valuable gifts pictured here. Simply open an account for $300.00 or more or add that amount to your present account. All gifts are of excellent quality, made by nationally recognized companies.

Free Gift offer ends on January 13, 1968. Stop in soon to Midland Savings . . . a personal service community thrift institution since 1914. Sorry, only one gift per family. No mail requests, please.

SAVERS...TAKE YOUR CHOICE

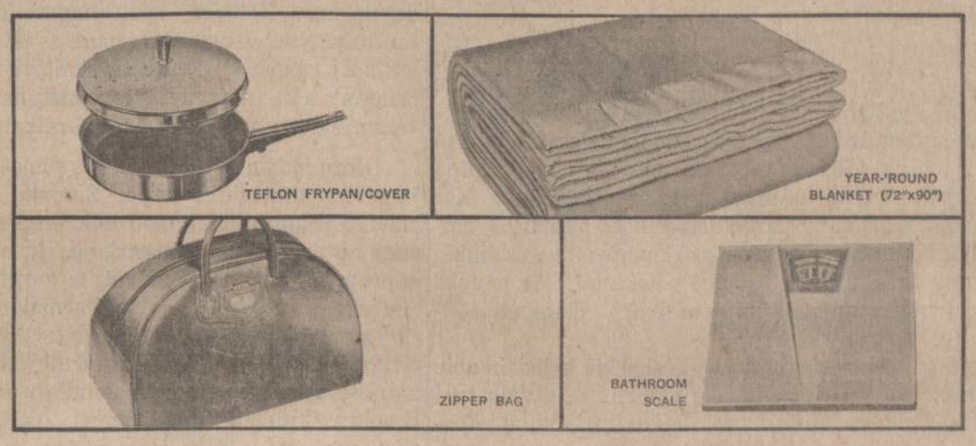

HIGHEST EARNINGS

5 1/4 % per annum

ONE-YEAR CERTIFICATES
Certificates issued for minimum amounts of $5,000.00 or more. Dividends are paid on all certificates 12 months from date of issue.

REGULAR PASSBOOK SAVINGS
This high passbook rate is the highest allowable by law. Save when you want or withdraw in any amount at any time. Savings in by the 15th of January earn from the 1st of that month.

4 3/4 % per annum

SAVINGS INSURED TO $15,000 BY AN AGENCY OF THE UNITED STATES GOVERNMENT

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

4040 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Phone CL 4-4470

INVEST IN UNIVEST © *

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

Terminuoti santaupų lakštai (certificates) neša 5¼%.

Nuo spalio 1 dienos mokame

4 3/4 %

metinius dividendus investavimo sąskaitoms

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone HAymarket 1-3070

Visos sąskaitos iki $15,000.00 apdraustos JAV vyriausybės agentūroje.

* Universal Investment Share Account

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago $16.00 per year, $8.50 per six months, $4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada $14 per year, $7.50 per six months, $4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose
metams $16.00
pusei metų $8.50
trims mėnesiams $4.50
vienam mėnesiui $1.50

Kitose JAV vietose:
metams $14.00
pusei metų $7.50
trims mėnesiams $4.00
vienam mėnesiui $1.50

Kanadoje:
metams $18.00
pusei metų $10.00
vienam mėnesiui $2.00

Užsieniuose:
metams $21.00
pusei metų $11.00
vienam mėnesiui $2.50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Tautininkas neria kilpas tautininkams

Jonas Čiuberkis, Vyriausias Clevelande leidžiamos DIRVOS redaktorius, šių metų gruodžio 11 dieną parašė patį keisčiausią įžanginį, kokį Amerikos lietuviams bet kada teko skaityti. Tos dienos įžanginį jis pavadino "Politinės kilpos".

Atrodo, kad "politinių kilpų" nerimą jam sukėlė inžinieriaus Antano J. Rudžio vadovaujama delegacija į Washingtoną ir Alto audiencija pas viceprezidentą Hubert H. Humphrey. Pirmoji "politinė kilpa" esanti ta, kad A. J. Rudis jau nėra Alto pirmininkas. Teisybė, Rudis baigė savo terminą, bet kol Altas neišsirinko kito pirmininko, Rudis privalo eiti pirmininko pareigas. Jeigu jis nepirmininkautų, tai neatliktų savo pareigų. Matyt, kad Čiuberkis prašovė pro šią "kilpą".

Atrodo, kad stipriausiai veržiama kilpa tautininkų pirmininkui Teodorui Blinstrubui. Jeigu Rudis jau ne pirmininkas, galvoja, tai kaip Blinstrubas galėjo važiuoti į Washingtoną Rudžio vadovaujamoje delegacioje. Tai antroji įžanginio kilpa. Čiuberkiui pavyko užnerti kilpą tautininku garbės pirmininkui ir pastumti kėdutę. Kai pastarasis susvyravo ir pareikalavo įleisti truputį gaivinančio šviežio oro, o vėliau paprašė naujos šluotos šiukšlėms šluoti, tai Čiuberkis atsakė neigiamai. Ar pavyks jam Blinstrubui maunamą kilpą užveržti, netolima ateitis parodys.

Minėtame įžanginiame Jonas Čiuberkis kalba ir apie kitas kilpas bei įvairius tų kilpų raizginius, kurių turi saugotis kiekvienas tautininkas. Jeigu kuris kilpų nepastebės ir į tuos raizginius paklius, tai vargas bus tam žmogeliui. Jau minėtame įžanginiame DIRVOS redaktorius rašo:

"Neskaitantiems lietuviškų laikraščių ramu gyventi: jiems nereikia sekioti, kada, kur ir kaip koks veiksnys įkliūva į politinę kilpą. O tų kilpų turime išmėtę ant kiekvieno žingsnio, kad jose pakliūtų mūsų veikėjai, pajudėję kokiu reikalu nors vieną žingsnį.

Skaitantiems lietuviškus laikraščius ir prisimenantiems vieną kitą mūsų lietuviškosios veiklos ėjimą ir tam ėjimui kilpų paruošimą, gali vaizdas atrodyti nebekoks".

Pagrindinė DIRVOS redaktoriaus mintis yra tokia: kas lietuviškų laikraščių neskaito, tai tas gali ramiai gyventi, bet kas juos skaito, tai patenka į tokį įvairiausių pinklių raizginį, kad be gero patarėjo vargu jis galės išsikapstyti. Čiuberkiui, matyt, ir į galvą neatėjo mintis, kad į lietuviškų laikraščių skaičių turėtų patekti ir jo redaguojama DIRVA, spausdinanti jo paties rašytus ir tautininkų tarpe nerimą keliančius įžanginius. Visi, kurie nori ramybės, neturėtų skaityti ir DIRVOS, nes įžanginis apie raizgynes stipriausių nervų tautininką privers apsidairyti, su kuo jis turi reikalų.

Būtų įdomu patirti, kuriais sumetimais Čiuberkis sėja nerimą tautininkų tarpe. Žinoma, kad po karo atvažiavusieji tautininkai buvo reikalingi gerų patarimų. Išaugę autoritarinėje santvarkoje, įpratę gauti įsakymus, nepratę savarankiškai galvoti ir gerbti kitų įsitikinimus, Amerikoje jie patekdavo labai nemalonion padėtin.. "Viltis" samdė Čiuberki, kad padėtų Amerikon atvažiavusiems mūsų tautininkams susigaudyti ir susiorientuoti naujose sąlygose; kad supažindintų su vietos gyvenimu, išmoktų kitų nuomones gerbti, pajėgtų argumentuoti. Vietoj pagelbos, Čiuberkis pradėjo juos gąsdinti. Pasakoti jiems apie nesamas kilpas ir apsaugoti juos nuo galimų "raizginių". Sunku įtikinti ramų ir savarankiškai pradėjusį galvoti tautininką, bet beveik neįmanoma paveikti nusigandusio, baimės apimto ir beveik kilpą ant kalo turinčio tautininko.

Ar kartais Čiuberkis, benerdamas kitiems kilpas, nejučiomis pats sau jos neužsinėrė? Kas atsitiktų, jeigu kuris atsakomingas tautininkas imtų ir paklaustų, kuriam tikslui Čiuberkis be pagrindo gąsdina tautininkus?

POV. DIRKIS

DR. ERETAS IR LIETUVA

1917 metais Šveicarijoje gyvenantieji lietuviai rūpinosi Vakarų Europoje garsinti Lietuvos vardą. Šveicarijoje — Friburge lietuviai savo šalies vardą pradėjo garsinti organizuotai. Tam buvo sudarytas komitetas. Komitetui labai reikėjo žmogaus, kuris gerai mokėtų šveicarų kalbas. Toks žmogus buvo reikalingas rašyti straipsnius, rašyti ir redaguoti biuletenius ir brošiūras apie Lietuvą. Dėl tokio žmogaus lietuviai kreipėsi į vieną jiems prijaučiantį Friburgo universiteto profesorių. Jis jiems rekomendavo dr. Juozą Eretą. Eretas su dideliu noru sutiko dirbti Lietuvai, kurios jis nebuvo matęs ir iš jos nesitikėjo sau jokios naudos. Apie Lietuvą jis buvo girdėjęs tik iš lietuvių studentų, su kuriais jis kartu studijavo. Dr. Eretas mokėjo branginti sunkiai iškovotą savo tautos laisvę, todėl jis jautriai suprato ir kitų tautų laisvės troškulį.

Pirmiausia reikėjo Lietuvą išgarsinti ir į ją atkreipti pasaulio dėmesį. Tam reikalui 1917 m. Lozanoje buvo įsteigtas Lietuvių Spaudos Biuras. Jo uždavinys buvo per įvairių tautų spaudą garsinti Lietuvos vardą ir padėti Lietuvai siekti nepriklausomybės. Į šį Spaudos Biurą buvo pakviestas dr. J. Eretas. Jis gerai mokėjo Vakarų Europos kalbas, turėjo pažinčių su Šveicarijos politikos ir spaudos žmonėmis, buvo judrus ir žinojo kur kas dedasi. Spaudos Biurui jis buvo nepakeičiamas. Dirbdamas Spaudos Biure, jis kartu su lietuviais redagavo vokiečių kalba leidžiamą žurnalą "Litauen". Taip pat leido ir kitus įvairius propagandinius raštus apie Lietuv. Apie Lietuvą jis parašė ir 492 puslapių knygą. Knyga buvo išleista tuo laiku, kaip Paryžiuje vyko Taikos konferencija, kuri sprendė ir naujai besikuriančių valstybių reikalus. Ta knyga Taikos konferencijos dalyvius, ypač prancūzus, supažindino su Lietuvos reikalais, padarydama mūsų tautai didelį patarnavimą.

Dirbdamas Sp. Biure Eretas susidraugavo su klaipėdiškiu studentu Mykolu Ašmiu, kuris buvo didelis patriotas ir mokėjo Eretui nušviesti lietuvių vargus ir Lietuvos problemas. Studentas M. Ašmys tuo laiku į Šveicariją buvo atvykęs gydytis. Ašmys buvo vakarų kultūros žmogus, matė gražų lietuvių tautos idealą ir kaip toli nuo to idealo ji dar esanti. Todėl jis savo suvargusiai tėvynei buvo pasiryžęs panaudoti visas jėgas. Būdamas Šveicarijoj Ašmys irgi dirbo Lietuvos Informacijos Biure. Ten jis susitiko, tada dar studentą, J. Eretą ir su juo susidraugavo. Jie ilgas valandas kalbėdavosi apie Lietuvą ir jos ateitį. Ašmys staiga susirgo ir buvo paguldytas į Lozanos ligoninę. Jis suprato, kad iš ligos patalo jau nesikels. Suprato, kad prie laisvos Lietuvos idealo įgyvendinimo jam jau neteks prisidėti savo darbu. Atgavęs kuriam laikui kalbą, Ašmys kreipėsi į savo draugą Juozą Eretą. Žinodamas Ereto sentimentus Lietuvai, jis prašė jį pasižadėti vykti į Lietuvą ir pavaduoti jį mirusį svetimoje šalyje. Prieš Eretą gulėjo jo mirštąs draugas ir prašė atlikti jo gyvenimo misiją, tolimai ir suvargusiai jo tėvynei Lietuvai. Eretas atsistojo prieš didelį, jo gyvenimui lemtingą klausimą — Likti šviesioje savo tėvynėje, su viliojančiom perspektyvom karjerai, ar vykti į tuo metu suvargusį nepažįstamą, visokių pavojų grąsomą kraštą? Per šį pasimatymą Eretas Ašmiui dar nedavė galutinio žodžio. Kitą dieną Eretui buvo pranešta, kad Ašmys jau visai prie mirties ir nori dar su juo pasimatyti. Eretas nuvykęs ligonį rado jau visai nusilpusį. Mirštantis patriotas jam nusiskundė savo likimo tragedija ir dar kartą paprašė vietoj jo vykti į Lietuvą. Paveiktas mirštančio didžiojo patrioto kilnumo, Eretas pasiryžo, padavė mirštančiam ranką ir pasižadėjo savo jėgas skirti Lietuvai.. Tai buvo 1918 m. gruodžio mėn. Be to Eretą vykti į Lietuvą dar kvietė, besilankydamas Šveicarijoje, A. Smetona.

Po Mykolo Ašmio mirties, J. Eretas kurį laiką dar dirbo Berne Lietuvos atstovybėje ir vėliau Berlyne — Spaudos Biure, bet jo kelias jau buvo Lietuva. Į Lietuvą jis išvyko 1919 m., spalio 15 d.

Kaip kas pesimistiškai žiūrėjo į Ereto pasiryžimą. Atrodė, kad jis negalėtų ryžtis vykti į svetimą kraštą, kuris yra nuniokotas, vedas žūtbūtinę kovą už savo laisvę ir perspektyvoje su labai neaiškiu rytojum. Kiti Eretui tiesiai į akis tvirtino, kad jis už savaitės grįš. Lietuvoje jo pirmas įspūdis buvo labai blogas.

Atvykęs į Kauną Eretas prisistatė Lietuvos vyriausybei. Jis tuoj buvo paskirtas Užsienio reikalų ministerio patarėju, spaudos ir propagandos reikalams. Pradžioje darbo sąlygos buvo nepavydėtinos. Nekalbant apie kitas sąlygas, nebuvo nei stalo, nei kėdės. Visa informacinė medžiaga, tai buvo kampe suversta krūva laikraščių. Jis tuoj suorganizavo Informacijų Biurą, paruošė planą steigti telegramų agentūrą, kuri 1920 m. buvo įsteigta ir pavadinta Elta. J. Eretas buvo paskirtas tos agentūros direktorium ir Informacijos departamento direktorium. Tuo laiku prieš Lietuvą iš visų pusių ėjo atkakli kova. Reikėjo ne tik puolėjus atremti, bet pasauliui duoti ir tikslių informacijų. Įsteigęs Lietuvoje ir užsienyje 14 Eltos skyrių, Eretas energingai kovoja su Lietuvos šmeižikais ir gina Lietuvos vardą.

Atgavus Lietuvai Vilnių, Eretas su Elta nusikėlė ten. Čia vėl didelis organizacinis darbas. Bet Vilniuje neilgai teko būti. Lenkai klasta Vilnių užgrobė ir iš ten reikėjo pasitraukti. Lietuviai nespėjo nė savo įstaigų evakuoti. Vilniuje liko įstaigos, tarnautojai, svetimų valstybių atstovybės, o į Lietuvą veržėsi lenkų želigovskininkų gaujos. Norėta kaip nors iš Vilniaus paimti nors įstaigas ir valdininkus. Šio darbo ryžosi imtis Eretas. Gavęs valdžios įgaliojimus, jis traukiniu išvyko į Vilnių. Lenkai traukinį apšaudė. Eretas palikęs traukinį nuėjo pas lenkus, ten prisistatė kaip šveicarų karininkas ir pareikalavo jį nuvesti į štabą. Štabe reikalavo leisti traukiniui važiuoti į Vilnių. Iš lenkų leidimo negavo. Gavęs arklį į Vilnių per naktį nujojo raitas. Prancūzų atstovybei padedant, gavo leidimą į Vilnių įvažiuoti dviem traukiniam ir su jais išvežti Lietuvos įstaigas ir jų tarnautojus su šeimomis.

Iš plėšrių kaimynų Lietuvai tuo metu pavojai buvo dideli. Eretas paprašė leidimo įstoti į Lietuvos kariuomenę savanoriu, kaip Šveicarijos karininkas. Įstojo į pirmą savanorių pulką adjutantu. Su to pulko karininkais važinėjo po Lietuvą ir verbavo Lietuvos kariuomenei savanorius. Bet tuo laiku iškilo kiti svarbūs reikalai. Ženevoje prasidėjo derybos. Lenkai šlykštų melo propogandos darbą prieš Lietuvą varė visais keliais. Eretas iš kariuomenės buvo atšauktas ir išsiųstas į užsienį, kaip spaudos ir informacijos atstovas. Su paskaitom ir informacijom jis apvažinėjo didelę dalį Europos. Lenkų papirkta spauda lietuvių informacijos visai nenorėjo priimti. Stengėsi sutrukdyti ir rengiamas paskaitas. Pav. lenkų intrigantams veikiant, Briuselyje buvo pareikalauta Ereto paskaitą atiduoti Tautų Sąjungos agento cenzūrai. Eretas į nieką neatsižvelgdamas ėjo kovoti ten, kur buvo didžiausi pavojai.

Lietuvos informacijos darbą dr. J. Eretas dirbo ligi 1922 m. pradžios. Atlikęs sunkų valstybės kūrimosi laikotarpio informacijos darbą ir jį įstatęs į gerą eigą, pasitraukė ir nuėjo dirbti kultūrinio darbo. Jam pasitraukian, Užsienio Reikalų Ministeris padėkos rašte Juozui Eretui rašo: "Užsienių Reikalų Ministerija aukštai įvertindama Tamstos organizacinį sugebėjimą ir pasišventimą, kuriuo Tamsta darbavaisi tokį laiką sunkiausiose Lietuvos Valstybės dienose ir su tokiu atsidavimu kovojai prieš visokias mūsų priešininkų skleidžiamas neteisybes apie mūsų valstybės kūrėjus ir bendradarbius, nujaučia Tamstos pasitraukimą, kaipo didžiai skaudų".

Nuo pat atvykimo į Lietuvą, dr. J. Eretas dirbo ir mokslinį darbą. Jis skaitė paskaitas Aukštuosiuose kursuose, kurie vėliau išaugo į universitetą. Nuo 1922 m. jis dirbo V. D. universitete, kaip ordinarinis profesorius. Per tą visą laiką yra parašęs daug mokslinių darbų, kas sudarytų 2636 puslapių knygą. Norėdamas praturtinti mūsų mokslinę literatūrą, Eretas savo mokslinius veikalus leido lietuvių kalba. Jis tai darė dar ir norėdamas mūsų inteligentijai palengvinti naudotis mokslo vertybėmis.

Smulkiai ir teigiamai įvertinti dr. Ereto kultūrinį įnašą Lietuvai, tam reikėtų skirti daug vietos ir laiko. Lietuvių tauta visuomet bus dėkinga dr. Juozui Eretui už jo auką siekiant Lietuvai laisvės ir ją statant. Taip pat dėkingi ir šveicarų tautai, kuri mums jį davė.

AKIBROKSMAS KARALIENEI

Vienas stambus daržininkas škotas nusiuntė anglų karalienei Elzbietai krepšį su rinktiniais gražiausiais savo sodo obuoliais. Sekančią dieną karališkas kurjeris atvažiuoja karietoj ir atvežęs įteikia šoktui pačios karalienės pasirašytą padėkos laišką.

Vos pažvelgęs į laišką, škotas sušuko. "O kur mano krepšis?!"

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

80 MILIJONŲ PERŠOKUSI BENDROVĖ

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4 3/4 % METAMS

VISUOSE TAUPYMO SKYRIUOSE

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 GR 6-7575

Federalinės vyriausybės apdraudos įstaigoje visos taupymo sąskaitos apdraustos iki $15,000.00

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdingai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų.

Chicagos Taupymo Bendrovė stengiasi būti stipri finansiškai ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidėdami darbais ir finansais, kad galėtų pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalais kreiptis į Chicagos Taupymo ir Skolinimo Bendrovę išaugusią iki $84.000.000,00 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate aplankę mūsų 84 milijonų dolerių finansinės įstaigos, vienos įdomiausios visoje Chicagoje.

Atsilankę pamatysite gėlėmis išpuoštą pirmą įstaigos aukštą, Laimės Šaltinėlį — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdaringoms įstaigoms apie $1,200.00. Pamatysite plačiai žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 260 asmenų ir kuris veltui duodamas organizacijų susirinkimams. Susirinkusiems veltui jame teikiame kavą. Šis kambarys yra išpuoštas dideliais Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentų paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių kabinetą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metų metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypatingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5¼%. Šiandien mokslas kainuoja nuo $6.000 iki $12,000 ir daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapsižiūrėsite, kai sutaupysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti $2.50, $5.00, $10.00 arba net $25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po $25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsinamu Certificatų taupymo skyrium).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime.

JOHN PAKEL Sr., Prezidentas

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)
11. Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
12. U. S. Postal Stamps Machine Service
13. We sell Travelers Checks
14. Save-by-mail Kits
15. Notary Public Service
16. Two large Free Parking Lots
17. Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
18. Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY	12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M. — 12:30 P.M.

Litter doesn't throw itself away; litter doesn't just happen. People cause it—and only people can prevent it. "People" means you. Keep America Beautiful.

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telef.: PRospect 8 - 3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5 - 5076
Valandos kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti HU 8-3222

Telef.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th Place
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1—4 ir 7—9, antrad., penktadienį nuo 1—5, treč. ir šeštad. tiktai susitarus

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1—3 ir 6—8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1—4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREE
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1—4 popiet ir 6—8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telef.: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak., antrad., penktad. 1-4 popiet.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9—11 val. ryto ir nuo 4—8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9:00—2.00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Šv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: pirm., antr., ketv., penkt., nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpublic 7 - 2290

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2—5 po pietų, ketvirtad. nuo 6—8 vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Rez. telef.: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2—8 val. vak. Penktadienį 10—12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8 - 1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiad., ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4 - 2123
Rezid. telef.: GIbson 8 - 6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195

NĖRA, KURIE DUOTŲ ŽENKLĄ ...

Praeito kultūros kongreso atgarsis

Dramaturgas Anatolijus Kairys, Kongreso teatro sekcijoje iš pagrindų apžvelgė lietuvių teatro būklę išeivijoje. Kaip rašė Draugas lapkričio 29 d. (4 pusl.), teatras yra patraukli priemonė auklėti lietuviškumui.

Kaip žinome, auklėti jau reikia iš mažens. Matyti todėl ir iškėlė reikalą steigti vaikų teatrą visur, kur gyvena daugiau lietuvių. Taip pat žinome, kad nemažesnė auklėjimo priemonė yra ir spauda. Tačiau jeigu ji nėra "patraukli priemonė" suaugusiems, tai kaipgi ją galima įbrukti vaikams, skiepijant lietuviškumą.

Nebe naujiena girdėti ir skaityti spaudoje, kad lietuvių rašytojų knygos dulka lentynose neišperkamos. Ne naujiena, kad ir lietuviškoji periodinė spauda mažai beskaitoma. Kongreso teatro sekcijoje eilė kalbėtojų, gvildendami reikalą steigti vaikų teatrą nežinojo, jog vaikų teatras Čikagoje jau penkeri metai dirba. Tai patvirtino dar ir pono Kairio pareiškimas Margučio radijo programoje po kongreso. Esą, "nėra žmonių, kurie duotų ženklą; nėra kas pradėtų" — atseit, steigti teatrą...

"Alvudas" — Amerikos lietuvių vaikų ugdymo draugija, įsteigė vaikų teatrą 1962 metų pradžioje. Nuo to laiko yra pastatytos trys premjeros: pasakos — "Mikis - plikis tinginys", "Aliutės sapnas" ir "Karalaitė Teisutė". Pirmoji buvo suvaidinta tris kartus, antroji du kartus ir trečioji tiek pat. Dabar ruošiamasi ketvirtajai premjerai su pasaka "Džiaugsmas".

Režisieriumi yra Kaune baigęs dramos studijas aktorius Alfas Brinka, jo padėjėja — Aldona Sobieskienė, Panevėžio sporto instruktoriaus žmona. Povilas Sobieskis daug prisideda darbu sporto srityje. Baletmeisteris Simas Velbasis dirba baleto sekcijoje. Prof. Juozas Bertulis — muzikos. Kanklininkių vadovė Anelė Kirvaitytė, jau Lietuvoje dirbusi scenoje iš mažens. Dar yra ir kitų talkininkų.

Suprantama, kad vaikų vaidintojų sąstatas keičiasi. Prieš penkis metus vaidinę, dabar jau yra 15 - 17 m. ir nebesijaučia vaikais. Gal tokiems reikėtų atskiro jaunimo teatro. Šiuo metu Alvudo vaikų teatras turi 40 narių. Skaičius nėra apribotas. Visi norintieji įstoti gali bet kada įsirašyti.

Klausimas, ar Kultūros Kongrese reikalavę vaikų teatro, su viltimi gauti paspirties iš Bendruomenės, bent kartą yra atsilankę į Alvudo vaikų teatro vaidinimą? Kad ir p. Kairys, bent iš smalsumo kaip dramaturgas. Nesimatė nė bendruomenės atstovų.

Gal būt, nėra bendruomenei žinoma, nei tas, kad Alvudo vaikų teatro dalyviai pirmąjį kiekvieno mėn. pirmadienį, 7 val. vakare, per Sophie Barcus šeimos radijo programą, atlieka kultūrinius bei meninius vaizdelius ir montažus, jau šešti metai. Gruodžio mėnesyje jau buvo šešiasdešimt antras kartas. Berods bendruomenė nuo pereitų metų pradėjo su vaikais atlikinėti savo valandėlę kartą savaitėje per Margučio radijo programą.

Be aukščiau minėtų Alvudo parengimų, rengiama Kūčios, Vasario 16, Dariaus ir Girėno minėjimas bei vasaros aikštėse programos. Vaikų teatro nariai dalyvauja programosė. Jie paruošiami Alvudo kultūrininkų, padedant jų tėveliams namuose gerai išmokti eilėraščius ir t. t.

Baigdama noriu pacituoti Pr. Gr. pasakytą tiesą Drauge gruodžio 2 d., būtent: "Atrodo, visiems yra aišku, kad kultūrinė plotmė yra tokia aiški ir kūrėjo sritis tokia didelė, jog mums jos nereikėtų maišyti su asmeniniu nusiteikimu vieno, ar antro kultūrininko atžvilgiu". *O. Algminienė*

Tel. Ofiso: 847 - 5800; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8 Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
VALANDOS: 1 val. p. p. iki 8 val. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
PASIŽIŪRĖK,
PASIKLAUSYK:
PHILIPS RADIJAI
VISIŠKAI KITOKI
Šventinis supakavimas nemokamai
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos pragramos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10—11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai
KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO $500 IKI $1,000.

BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALIANT
4030 Archer VI 7-1515

LOS ANGELES, CALIF.

Vedybinė sukaktis

Šių metų gruodžio mėn. 2 d., ponai Užemeckai, savo draugų ir artimųjų tarpe atšventė 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Ponai Užemeckai yra ankstyvesnės kartos. Atvykę į Kanadą Toronto 1929 m., uoliai įsijungė į lietuviškąjį tuolaikinį kultūrinį bendradarbiavimą. Ji, kaip gražiabalsė, visada užpildydavo įvairias programas solo dainomis. Dainuodavo tuometiniuose choruose ir operetėse. Taip pat yra koncertavusi kitų miestų lietuviškose kolonijose. Bendrai, jie abu yra daug prisidėję prie lietuviško kultūros puoselėjimo. Išaugino sūnų ir dukrelę, kuri jau yra ištekėjusi ir augina šeimą.

Užemeckai persikėlė į Los Angeles prie 12 metų ir čia taip pat uolūs visų lietuviškų parengimų lankytojai. Domisi lietuviškąja kultūra bei menu. Jų sūnus yra inžinierius. Kalba lietuviškai, yra vedęs ir labai gražiai išauklėtas. Tai tėvų nuopelnas.

Keturias dešimt metų vedybinio gyvenimo atšventė jie dar labai jaunai atrodydami, linksmi, energingi ir mieli. Už tai ir dainos skambėjo tą dieną jų gražioje, jaukioje pastogėje.

Užemeckas dar dirba Universal studijoje. Labai pasiturinčiai gyvena — turi keletą apartmentų, iš kurių plaukia pajamos. Buvęs Toronte kontraktorius, čia taip pat yra pastatęs keletą namų pardavimui.

Visi susirinkusieji linkėjo jiems gražios ateities ir ilgiausių metų. Valio sukaktuvininkai! **Juozas**

Lietuvių Muzikologijos Archyvo pranešimas

Lietuvių Muzikologijos Archyvas praneša, jog prieš keletą metų mirus Lilijai Vanagaitienei, Antano Vanagaičio našlei, jos sesuo ponia Veronika Olis, žinoma visuomenininkė ir palikimo globėja, atidavė visą muzikinį Vanagaičių rinkinį Lietuvių Muzikologijos Archyvui. Neminint kitų vertingų dalykų, jame yra virš 500 įvairių lietuviškų veikalų orkestracijų.

Tiek ponia Olis, tiek Lietuvių Muzikologijos Archyvas rūpinasi, kad muzikinis Vanagaičių palikimas būtų kuo pilniausias jau ir vien dėl to, kad abu Vanagaičiai yra suvaidinę labai svarbų vaidmenį lietuviškosios išeivijos gyvenime Amerikoje.

Todėl Lietuvių Muzikologijos Archyvas kreipiasi į buvusius jų draugus, gerbėjus ir pažįstamus su svarbiu ir nuoširdžiu prašymu: jei kas turi bet kokios medžiagos, susijusios su Vanagaičių veikla, pvz. laiškų, fotografijų, koncertų programų bei plakatų, Dzimdzių vodevilių vaidinimų nuotraukų, gaidų bei libreto rankraščių, jis yra prašomas padovanoti tai Lietuvių Muzikologijos Archyvui ir pasiųsti šiuo adresu:

Lietuvių Muzikologijos Archyvas, 2345 West 56th Street, Chicago, Illinois 60636.

Archyvo vardu reiškiu nuoširdžią padėką

Juozas Žilevičius,
Lietuvių Muzikologijos
Archyvo Steigėjas

PRANEŠIMAI

— **Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubo** priešmetinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 17 dieną, 1:00 val. po pietų, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Nariai malonėkite gausiai atsilankyti, nes bus 1968 metų valdybos rinkimas. Aptarsite bėgančius klubo reikalus, kurių yra daug.

Rožė Didžgalvienė, rašt.

Pavergtoje Lietuvoje mirus
JONUI NAKUI,
jo sūnų žurn. Alfonsą Naką ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Lietuvių Žurnalistų S-gos
Detroito skyrius

Pavergtoje Lietuvoje mirus
JONUI NAKUI,
jo sūnų žurn. Alfonsą Naką ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Lietuvių Žurnalistų S-gos
Centro Valdyba

A. A.
SOPHIA JOSEPHS - SAMUILYTĖ
Gyv. 3008 W. 62nd Street

Mirė 1967 m. gruodžio 15 d., 8:10 val. ryto, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Chicago, Ill.

Paliko nuliūdę: vyras William S., sūnus Kenneth, sesuo Helen Shilling, brolis John Samuels, sesers duktė Laverne Kanchat, brolio vaikai: Gene, Donald ir Mary Samuels, pusbroliai: Antanas Shimkus, Anthony ir Victor Dapkai su šeimomis, pusseserės: Stella Lutkus, Helen Leabar ir Sophie Kozlik su šeimomis ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas sekmadienį, 2 val. p. p. St. Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th St.

Antradienį, gruodžio 19 dieną 9 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Šv. Panelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Sophios Josephs giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Vyras, sūnus, sesuo, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių Direktorius Steponas C. Lackawicz. Tel. RE 7-1213.

A. A.
SOPHIE STANKUS
gyveno 7016 South Artesian Ave.

Mirė 1967 m. gruodžio 14 d., 7:05 val. ryto, sulaukusi 71 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Raseinių apskr., Kaltinėnuose.

Amerikoje išgyveno 52 metus.

Paliko nuliūdę: vyras Charles, duktė Irene Taranda, sūnus Albert, 3 anūkai: Ronald, Timothy ir Richard jr. ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė SLA 260 kuopai, Dariaus ir Girėno Moterų Pagelbiniam vienetui, Čikagos Lietuvių d-jai, Žemaičių klubui ir Lietuvių Piliečių klubui.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street.

Pirmadienį, gruodžio 18 dieną 9 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Šv. Panelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Sophie Stankus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **vyras, duktė ir sūnus su šeima,**

Laidotuvių Direktoriai Petkus ir Sūnus. Tel. GR 6-2345.

HELP STRENGTHEN AMERICA'S PEACE POWER BUY U.S. SAVINGS BONDS

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586 - 1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Telegrama | Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

Aukos Liet. Fondui

SLA Detroito 352 kuopa atsiuntė L. Fondui 50 dol. įnašą tikėdama, kad šį įnašą ateityje padidins.

Muzikas J. Bertulis jamžino savo mirusią žmoną a. a. E. Bertulienę, įnešdamas L. Fondan velionės vardu 100 dol.

A. Šleinienė iš Chicagos atvykusi į Fondo bustinę įamžino savo mirusį vyrą a. a. K. Šleinį, įnešdama Fondan 100 dol.

Solistė R. Mastienė atsiuntė per L. F. įgaliotinį kun. P. Baltrimą 200 dol. padidindama savo motinos a. a. E. Vilčinskienės įnašą iki 300 dol.

Dr. Juozas ir Agnė Kižiai iš Chicagos atsiuntė L. Fondui 450 dol. padidindami savo esamą įnašą iki 1.000 dol.

L. Fondo adresas: 6643 South Maplewood, Chicago, Ill. 60629.

UNION FEDERAL KALĖDŲ POBŪVIS

Union Federal Savings and Loan Association vadovybė gruodžio 12 dienos vakarą District Banko patalpose surengė direktoriams, tarnautojams ir bendradarbiams pobūvį Kalėdų švenčių proga. Prisirinko daugiau negu 150 žmonių.

Pirmiausia kiekvienam troškulys buvo numalintas prie įvairiausių gėrimų baro, o vėliau bendrovės prezidentas Albert Aukers visus pasveikino ir pavaišino skania vištienos vakariene. Kiekvienas gavo amerikoniškai keptą viščiuką. Ne kiekvienas turėjo jėgų visą suvalgyti. Linijų besilaikančios moterys gerokai paliko.

Po vakarienės visi turėjo progos pasiklausyti gražios muzikos ir dainų. Pradžioje dainavo vieni muzikantai, o vėliau Kalėdų giesmes giedojo ir vaišinami svečiai. Sugiedotos Santa Claus, Jingle Bells ir kitos Kalėdų giesmės.

Pasibaigus programai, patys jauniausieji šoko modernius šokius, viduramžiai girkšnojo prie baro, o seniai kalbėjosi apie buvusius laikus. Įdomiausia buvo klausytis Tamo Janulio pasakojimų apie taupymo bendrovės steigimą, lietuvių ginčus dėl kapinių, Dimšos debatus ir kitus senų laikų įvykius.

Dalyvis

Savo naminę vaistų spintelę reikia nepaprastai švariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiame vaizdelyje parodyta: išimti visas bonkutes ir išmazgoti lentynas; patikrinti visus užrašus kad neįvyktų klaidų, nes vaistų sumaišymas gali būti fatališkas. patikrinti, kokių vaistų trūksta ir juos papildyti kad būtum bet kokia n neti ketumui pasiruošęs.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Peršovė beprievartaujant

Trečiadienio naktį apie 11.30 val. CTA detektyvai peršovė banditą Melvin Douglas, 21 metų amžiaus, gyv. 83 E. 47th Pl., bemušantį ir besikėsinantį išprievartauti Miss Sharry Arrigo, 19, iš Skokie, kuri buvo užpulta einant tuneliu iš Dearborn — Washington požeminio traukinio stoties į State Street stotį.

Du detektyvai išgirdę moters riksmą atbėgo ir iš tolo sušuko "Palik ją!" Banditas atsikeldamas atsakė: "Aš judu abudu užmušiu!" ir leidosi bėgti, bet šūvio kulkos buvo sulaikytas ir suimtas. Douglas praeitą rugsėjo mėnesį sąlyginai paleistas iš kalėjimo, kur buvo nuteistas už plėšikavimus.

Žiema paklydo

Kai po kelių šlapių dienų Chicagon trečiadienį grįžo gražus rudeninis oras, tai tą pačią dieną pietinė Kalifornija ir Naujoji Meksika (New Mexico) snieguose skęsta". San Diego, vos keletą mylių nuo Meksikos pasienio, gavo 6 colius sniego, Temecula sala tarp Los Angeles ir San Diego 9 colius, o New Mexico audra privarė sniego iki 16 colių.. Mokyklos uždarytos ir keliais vieškeliais, jų tarpe plentais 60 ir 66, trafikas sustabdytas.

Michigano ežero teršimas didėja

Illinojaus sanitarinės komisijos padaryti naujausi Michigano ežero vandens tyrimai parodė, kad vanduo kai kuriais atvejais yra dar labiau užterštas, negu buvo per praeitą ankstybesnį tyrimą lapkr. 9 ir 27 d. Rasta daugiau azotinio amoniako (amonia nitrogen), geležies ir fosfatų. Visi šie chemikalai yra "geras maistas" algėms, tiems mikroskopiniams augalėliams, kurie plisdami vandenyje suima vandens deguonį ir troškina žuvis. Kitais atžvilgiais ežero vanduo tebesąs geros kokybės nustatytose saugumo ribose.

Žada teršikus bausti

Didelis smūgis bus suduotas Michigano ežero teršikams kai praeis keturių prie ežero prieinančių valstybių konferencija, kuri įvyks sausio 31 dieną Chicagoje, pasakė vidaus departamento aukštas pareigūnas Washingtone. Po konferencijos vidaus sekretorius Udall išleisiąs griežtus potvarkius, kurie turėsią įstatymų galią.

New Yorko meras Lindsay neseniai pareiškė, kad jis nenorįs būti Amerikos prezidentu. Jam esą pakankamai daug rūpesčių būnant New Yorko meru.

Padidintas dividendas ant visų taupymo sąskaitų

$4\frac{3}{4}\%$ on savings accounts — $5\frac{1}{4}\%$ on investment bonus

NUO SAUSIO 1 D., 1967

Sąskaitos apdraustos iki $15,000.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILLINOIS 60632

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

ST. ANNE'S HOSPITAL
4950 W. Thomas St.
Located in the heart of Chicago has immediate, permanent openings for:

SURGICAL R. N.

These are top opportunities in a fully equipped 420 bed hospital. Excellent employee program designed for you. Top salary — fringe benefits. P. M. & A. M. shifts available. Insure your medical career NOW!! HOW? Apply, wire or phone 312 — ES 8-7100 Mr. NEELY, Personnel Director WHERE?

St. Anne's Hospital
4950 W. THOMAS ST.
CHICAGO, ILLINOIS

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

We would like a few moments OF YOUR TIME To explain the Excellent employee program designed for you!!

SURGICAL SUPERVISOR
REGISTERED NURSES
MALE OR FEMALE

You vill be associated with a fully equipped 232 Bed hospital, all new facilities. You will enjoy best of working conditions. Plus excellent salary & fringe benefits. This is where you can insure your medical career!! Wy not write, or wire for your Personnel interview now!! Mr. DANIEL R. SMITH — Administrator

BELLIN MEMORIAL HOSPITAL
744 So. WEBSTER
GREEN BAY, WISCONSIN

TRUMPAI

— **Dr. Kazio Grinious Fondas** (2523 West 69th Street, Chicago, Illinois 60629), Lietuvos istorijos (1900-1940) leidėjas ir vyr. redaktorius prof. Pranas Čepėnas kartu su pakviestais bendradarbiais atsidėję dirba, kad šis svarbusis veikalas dar 1968 metais būtų sukurtas ir tuoj pat išleistas. Šiam dideliam veikalui išleisti apytikriai reikalinga nemažiau dvylikos tūkstančių dolerių. Prenumeravimo sąlygos bus paskelbtos kiek vėliau. Dabar lietuvių visuomenė ir organizacijos kviečiamos aukomis paremti naujųjų laikų Lietuvos istorijos leidybą. Pinigus siųsti arba įteikti *Dr. Grinians Fondo sąskaiton Nr. 53236* — Chicago Savings and Loan Association — 6245 So. Western Ave., Chicago, Ill., 60636, U. S. A.

— *Dr. Balys Matulionis* — Wallun Lake, Rhode Island 02884, USA, renka medžiagą ir rengiasi rašyti plačią visuomenininkės bei spaudos darbuotojos *Felicijos Bortkevičienės* monografiją. Dr. B. Matulionis jau yra parašęs dvi knygas — Fraternitas Lituanica — 1908 - 1958, kuri išleista 1958 m. ir Vladas Nagius Nagevičius — 1962 m. Monografijos autorius bus dėkingas visiems, kurie teiksis prisiųsti jam aukščiau nurodytu adresu savuosius atsiminimus, rašytinę medžiagą ir fotografijas iš Felicijos Bortkevičienės gyvenimo ir plačios visuomeninės veiklos.

— *Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos* Chicagos skyrius, gruodžio 17 d., 3 v. po piet, Vyčių salėje ruošia tradicinę Kūčių vakarienę. Vakarienėje bus eglutė, programa ir tradiciniai dzūkiški valgiai. Bus Švenčionių virtinėliai su grybais, kisielius ir kitos prašmatnybės. Kūčiose kviečiami dalyvauti sąjungos nariai su šeimomis ir plačioji visuomenė. Kūčių šeimininkė ponia Valauskienė. Tel. GR 6 - 3371 arba 839-5531.

— *Valerijonas Šimkus* automobilio nelaimėje sunkiai nukentėjo. Jis paguldytas Waukegane, Šv. Teresės ligoninėje,, 683 kambaryje, tel, 688 - 2815. Ligonis yra dr. Šalnos priežiūroje. Jam dar teks savaitę, kitą ligoninėje pabūti.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

GENERAL MILLS

AN OPPORTUNITY FOR YOU in

PACKAGING
WAREHOUSING
FOOD PROCESSING

YOU will earn $2.72 Plus 10c increase after training AS YOU LEARN

YOU Can progress to $3.57 and

YOU will work on a FIXED SHIFT

Our policy of "on the job training" and "promotion from within" gives men ages 18-50 the opportunity to learn a trade or to be selected for a supervisory position. Apply now and assure yourself a permanent job with the future.

Employment Office Open 8 A. M.—4 P. M.
Monday thru Friday
SATURDAY MORNING APPOINTMENTS ARE AVAILABLE
CALL NOW 231-3580

GENERAL MILLS, INC.
Washington St. and Town Road
West Chicago, Illinois
An Equal Opportunity Employer

NOW HIRING
MATERIAL MOVERS
Shift Work Starting Rate
$2.45 to $2.75 per hour

GREAT WESTERN SUGAR TERMINAL
BROOKFIELD, ILLINOIS
Phone 485-2050
MONDAY THRU FRIDAY
An Equal Opportunity Employer

Naujausių ir gražiausių Kalėdinių plokštelių galima gauti pas Request **Records.** Užeikite į artimiausią jums tos firmos krautuvę. Nepriimkite pakaitalų, bet prašykite mūsų nemokamo katalogo.
REQUEST RECORDS, INC.
66 Mechanic Street
New Rochelle, N. Y. 10801

GRAŽIAUSIOS PREKĖS DOVANOMS:
papuošalai, sidabro dirbiniai, kristalas, liet. sveik. kortelės ir kt. gaunamos
TRANSATLANTIC GIFT SHOP
3362 So. Halsted St. Tel.: BI 7-3883
Žemos kainos.

ANN'S TAILOR SHOP
5723 W. 63rd Street
Phone — 767-3711
Specializing in Dry Cleaning and Shirt Service.
Specializing in re-styling of your clothes, fittings done on premises. Member of Tailoring & Dry Cleaning Association.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

Naujienų administracija turi daug gražių ir nebrangių knygų, kurias galima tik už kelis dolerius įsigyti. Knyga yra geriausias žmogaus draugas, tad ir Tamsta įsigyk bent keletą tokių draugų.

IMMEDIATE OPENING FOR EXPERIENCED MACHINISTS
Age open. Many Company Benefits.
Apply in Person:
JUNKUNC BROTHERS
AMERICAN LOCK CO.
Exchange Road and Kedzie Ave.
CRETE, ILLINOIS

RENTING IN GENERAL
Nuomos

69 IR CAMPBELL išnuomojamas 2 šviesių, apšildomų kambarių butas antrame aukšte iš kiemo. Galima užimti nuo sausio 2 d. Skambinti tel. PR 6-3463

SUAUGUSIEMS BE GYVULIŲ išnuomojami 2 butai po 4 kamb. su porčiumi iš kiemo. Savininkas 839 W. 33rd Street.

PRIIMAMA MOTERIS gyventi kartu viename bute už prižiūrėjimą kitos senesnės moters. Skambinti tel. 766-2473 po 5 val. vak.

NETOLI ILLINOIS UNIVERSITETO CAMPUS studentas gaus veltui kambarį, jei sutiks kartas nuo karto vyresnio amžiaus žmogui padėti ofise ir perrašyti. Kreiptis TAylor 9-2733

MISCELLANEOUS FOR SALE
Įvairūs Pardavimai

PARDUODAMOS JAUNOS, giedančios, namie augintos kanarkos ir narveliai (klėtkos) prieinamomis kainomis. 7029 So. Artesian Ave. Tel. GR 6-4973

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

LIKERIŲ KRAUTUVĖ
Geriausias ir pigiausias biznis kokį iki šiol turėjome. 2 aukštų mūras su likerių krautuve ir 4 butai. Neapsemiamas rūsys, 2 mašinų mūrinis garažas, ekstra sklypas mašinoms pastatyti. Išimtina apylinkė. Arti 64-tos ir Central Ave. Nepaprastai pigi kaina. Puikus biznis. Gudriai padarysite paskambinę stebukladariui MICHAELS dabar 254-8500

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS YRA RAKSTIS JŲ AKYSE

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS
BELL — REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PRospect 8-5454

PALIKIMAS. 2 po 5 ir 4 kambariai rūsyje. 2 aukštų, švarus, mūrinis namas Marquette Parke. Nauja gazo šiluma. 2 auto garaažs. Galima tuoj užimti. Duokite pasiūlymą. WA 5-6015

TIK $13,500 UŽ 3 BUTŲ, 3x4 kambarius. Keeler ir 28-toj apylinkėje. Naujos vonios. 220 elektra. 2 auto garažas. Geras pirkinys! SVOBODA, 3739 W. 26th St. LA 1-7038

CICERO — MŪRINIS, 6 metų, 2 butų, 50-tos ir 16-tos gatvių apylinkėje. $245.00 mėnesiui pajamų. 4½ ir 5½ kamb. 2-3 miegamieji. Didelės virtuvės ir miegami. $27,500. BI 2-2162 ir LA 1-7038

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654
STATE FARM MUTUAL AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3 - 8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

SIUNČIAMI SIUNTINIAI
į Lietuvą ir kitus kraštus.
DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE
3320 So. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIAUSKIENĖ

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

O KAS MARQUETTE PARKE

7 KAMB. LUKSUS MŪRAS ir mūro garažas. 1½ vonios, karpetai. $28,000.

5 KAMB. MŪRAS. Platus lotas. 2 auto garažas. $16,500.

6 KAMB. RANCH. Šalia 2 auto garažas. Air Cond. Karpetai. $27,950.

REZIDENCIJA. Mūras. 7 kambariai. 2 auto garažas. 1½ vonios. Karpetai. Air Condt. Įrengtas beismontas. $26,000.

4 BUTŲ Mūras. 2 auto mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Aliuminum langai. Iškelti vamzdžiai (sewers). $43,000.

2 AUKŠTŲ, pajamų mūras. 2 auto garažas. Geram biznieriui $22,000.

8 KAMB. MŪRAS. 2½ vonios. 2 auto naujas garažas. Gazu šildymas. $22,800.

13 BUTŲ — $13,000 pajamų. 2 aukštų mūras. $88,000 ar pasiūlymas.

2 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS. 2 po 6. Įrengtas beismontas. Naujas gazu šildymas, 2 auto garažas. $29.000.

LUKSUS 6 metų, 2 aukštų mūras. Arti $6,500 pajamų. Įmūrytos virtuvės, brangūs karpetai. 2 auto mūro garažas. Prie parko. $57,000.

ATVYKITE — VISI LAUKIAMI!

Valdis Real Estate
2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

NUTEKĖJIMO VAMZDŽIAI IR RINOS
Patyrusių specialistų nauji ir taisymo darbai. Įvairūs stogai ir kaminai. Dažymas iš lauko pusės.
A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
Skambinkit
LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778
Pilnai apdrausta, darbas garantuotas. Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai.
Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609.
Tel.: VI 7 - 3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778
Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

VACYS CONSTRUCTION CO.
REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI
2457 West 69th Street
Tel. HE 4-7482

Help Keep Our Economy Strong
BUY U. S. SAVINGS BONDS